

Mødet den 6te December.

Conferentsraad *Forchhammer* meddeelte følgende Resultater af sine Undersøgelser, saavel over Saltmængden i Middelhavets Vand, som over Forekomsten af *Borsyre* og *Leerjord* i Søvandet.

Da jeg for nogle Aar siden udgav mine Undersøgelser over Søvandets Saltholdighed, antog jeg, at jeg havde skaffet mig et tilstrækkeligt Materiale for at kunne komme til almindelige Slutninger med Hensyn til Sammensætningen af Verdenshavets Vand; men jeg skjulte ikke for mig selv, at de vundne Resultater vare ufuldstændige med Hensyn til en stor Mængde Enkeltheder, og jeg har søgt efter Leilighed til at udfylde Hullerne i vor Kundskabs Rækker. Disse Undersøgelser dele sig naturligen i to store Partier, hvoraf det ene indbefatter Undersøgelser med Hensyn til de i Søvandet forekommende forskellige Grundstoffer, det andet derimod Undersøgelse over Quantiteterne af de Substantser, som forekomme deri med større Mængder, eller en Undersøgelse over Søvandets Saltholdighed paa de forskellige Steder.

Iblandt de Regioner, i hvilke jeg har inddeelt Verdenshavet, staaer Middelhavets, eller min 8de Regions Undersøgelse som meget mangelfuld, idet den beroer paa 3 Analyser, som give et Middeltal for Middelhavet af 34,826 p. m. Salt, medens hele Verdenshavets Middelsaltmængde var 34,304 p. m. og Atlanterhavet udenfor Middelhavet viser en Middelsaltmængde af 35,946 p. m. Dette Resultat stemte kun lidet med den almindelige Anskuelse, og syntes heller ikke at være overensstemmende med den Erfaring, at Atlanterhavets Vand i Gibraltar-Strædet strømmer ind som en øvre Strøm, og Middelhavets Strøm i samme Stræde strømmer ud som en Bundstrøm. Iagttagelserne over Middelhavets Saltmængde vare heller ikke af den Beskaffenhed, at de kunde give et virkeligt Middeltal, dertil var deres Antal for ringe og de vare optagne for nær ved Kysterne, idet den ene var fra Kysten af Grækenland, den anden fra Havet, i Nærheden af Malta, den tredie, som

jeg havde benyttet, men ikke selv anstillet, var fra et ikke nærmere betegnet Sted af dette Hav. Da jeg ikke frit kunde vælge Stederne, hvorfra jeg vilde tage mine Prøver, maatte jeg dengang nøies med hvad der havde tilbudt sig, men besluttede at gribe den første Leilighed, for at søge denne Mangel afhjulpen. Ved Hr. Capt. *Schultz's* Togt til Middelhavet med Corvetten Heimdal i 1860 erholdt jeg det nødvendige, med stor Omhu tilveiebragte Materiale, som jeg senere har undersøgt, og af hvilken Undersøgelse jeg vil tillade mig her at meddele Resultaterne, der i Forening med mine ældre Undersøgelser (den fra Corfu-Kanalen er udeladt, fordi den er altfor nær ved Landet) ere opførte paa medfølgende Tabel. Disse Undersøgelser have givet som Middeltallet for Middelhavets Saltstyrke 37,936 p. m., Middeltallet af Chlormængden er 20,889 p. m., af Svovlsyremængden 2,470 p. m., af Kalk 0,642 p. m., af Magnesia 2,277 p. m. Coefficienten er 1,816. Forholdet til Chlor, dette regnet til 100, er for Svovlsyre 11,82 p. m., for Kalk 3,08 p. m., for Magnesia 10,90. De tidligere fundne Middeltal for Verdenshavet vare 34,304 p. m. for hele Saltmængden, 18,945 for Chlormængden, 2,253 for Svovlsyremængden, 0,561 for Kalken og 2,096 for Magnesiamegden. Verdenshavets Middelcoefficient var 1,811; dets Bestanddeles Forhold til Chlor, dette regnet til 100, var for Svovlsyre 11,89, for Kalk 2,96, for Magnesia 11,07. Middelhavet er altsaa virkelig mere saltholdende, end nogensomhelst anden større Region af Verdenshavet.

Søvandet strømmer ind ved Gibraltar med en Saltstyrke af 36,391. Allerede tæt indenfor Strædet er denne Saltstyrke steget til 37,014. Imellem Balearerne og den spanske Kyst er den stegen til 38,058. Omtrent 1 Længdegrad mere østlig og henved 1 Breddegrad mere nordlig er den 38,321, og denne Saltstyrke vedbliver til henimod Corsica. Imellem Sardinien og Neapel er den stegen til 38,654 og beholder denne Styrke i Omegnen af Malta. Tilsidst stiger den imellem Candia og den afrikanske Kyst til 39,257, hvilket er den største Saltholdighed, som hidtil er opdaget i Søvandets, en Saltstyrke, som upaatvivle-

lig betinges ved Ørkenens tørre Vinde, der frembringe en meget stærk Fordampning, som selv paa den Aarstid, da Prøven blev optaget, October 1860, ikke blev ophævet ved den Vandmængde, som Nilen fører med sig. I de Aarstider derimod, da Nilen fører mindre store Masser af Ferskvand ud i Middelhavet, vil Forholdet sandsynligviis være endnu mere forskjelligt. Jeg har ingen lagttagelser fra det græske Archipelagus, igjennem hvis talrige Sunde Vandet fra det sorte Hav føres ud i Middelhavet. Det er meget sandsynligt, at Saltstyrken her er betydelig lavere og først hæver sig igjen ved Fordampningen i Middelhavets store Basin.

Dernæst have de af Hr. Capitain *Schultz* medbragte Vandprøver givet mig Leilighed ogsaa for Middelhavet at afgjøre Spørgsmaalet om Forholdet af Saltholdigheden imellem Overfladen og Dybdens Vand, dog maa jeg her bemærke at Dybvandet kun er optaget fra en Dybde af imellem 300 til 600 Fod. Jeg har heller ikke for alle Dybvandsprøver gennemført Analysen, men i Almindelighed kun bestemt Chlor og Svovlsyre. Middeltallet af 8 saadanne Dybvandsiagttagelser er for Chlor 21,138 p. m. og for Svovlsyre 2,538 p. m., og Forholdet mellem Chlor og Svovlsyre = 100 : 12,07. For 1 Analyse, nemlig Dybvandet optaget imellem Balearerne og den spanske Kyst, har jeg gennemført den, og funden Saltmængden til 38,946, medens den for Overfladevandet fra samme Sted og taget paa samme Tid var 38,058. Ikkun paa et eneste Sted, nemlig imellem Candia og den afrikanske Kyst, var Overfladevandet rigere paa Chlor, end Vandet fra Dybden, idet Forholdet nemlig var 21,718 til 21,524, et Forhold, der kan ansees som hævet over enhver Tvivl, da begge Undersøgelser bleve anstillede 2 Gange og Forskjellen imellem Prøverne fra samme Sted og samme Tid var ubetydelig.*)

Af mine tidligere Undersøgelser fremgaaer, at Vandets Saltmængde i Atlanterhavet, fjernt fra Kysterne, *aftager* med tilta-

*) Overfladens Chlor = 21,736 og 21,701.

Dybvandets Chlor = 21,525 og 21,523.

	Chlor.	Svovlsyre.	Kalk.	Kali.	Magne- sia.
1) Gibraltarstrædet, taget af Mr. Ennis i Falmouth 1837 . . .	20,046	2,221 11,08	0,676 3,37		
2) Gibraltarstrædel, taget 28. Sept. 1860 af Capt. Schulz V. T. 18° 3 C.	20,160	2,302 11,42	0,610 3,03	0,415 2,06	2,134 10,59
2, b) Gibraltarstrædet, Dybvand 540 Fod.	20,335 } 20,324 }	2,425 11,93			
3) Lidt indenfor Gibraltarstrædet, 36° 9' N. Br., 4° 2' V. L., 29. Sept. 1860 V. T. 16° 5 C.	20,235	2,583 12,8	0,613 3,03	0,345 1,70	2,305 11,39
3, b) Samme Sted, s. Dag, fra Dybden *)	21,119 } 21,118 }	2,493 11,8			
4) Mellem Balearerne og den spanske Kyst, 40° 28' N. Br., 1° 48' Ø. L., 8. Octbr. 1860 V. T. 21° C.	21,085	2,444 11,59	0,641 3,04	0,474 2,25	2,402 11,39
4, b) Samme Sted, s. D., fra Dybden *)	21,207	2,716 12,95	0,664 3,13	0,354 1,76	2,317 10,93
5) Mellem Balearerne og den spanske Kyst, 41° 12' N. B., 2° 23' Ø. L., 10. Octbr. 1860 V. T. 18° 7 C.	21,056	2,542 12,07	0,635 3,02	0,336 1,60	2,356 11,19
5, b) Samme Sted, samme Tid, fra Dybden *)	21,209 } 21,213 }	2,513 11,84			
6) Omtr. midtvejs mellem Corsica og Barcellona, 42° 25' N. B., 6° 0' Ø. L., 12 Oct. 1860 V. T. 16° C.	21,217	2,458 11,59	0,629 2,96	0,428 2,03	2,379 11,21
6, b) Samme Sted, samme Tid, fra 420 Fods Dybde	21,279 } 21,329 }	2,500 11,74			
7) Mellem Sardinien og Neapel, 40° 25' N. B., 11° 43' Ø. L., 20. Octbr. 1860 V. T. 21° 5 C.	21,139	2,652 12,55	0,660 3,12	0,492 2,33	2,322 10,98

*) Dybden for Proverne 3, b) 4, b) og 5, b) er ikke nøiere angiven men maa have været mellem 300 og 540 Fod.

sögelser
i Middelhavet.

Kisel- jord.	Phos- phorsur Kalk	Resi- duum.	Chlor- Na- trium.	••• Mag- nesia.	••• Kalk	Chlor- kalium.	Chlor- magne- sia.	Alle faste Be- stand- dele.	Coeffi- cient.
	0,073		28,761	2,169	1,482	0,657	3,249	36,391	1,805
	0,093		29,046	2,635	1,491	0,546	3,203	37,014	1,829
	0,083		29,590	2,313	1,559	0,751	3,762	38,058	1,805
	0,138		30,610	2,775	1,615	0,560	3,198	38,946	1,837
	0,087		30,595	2,527	1,544	0,532	3,036	38,321	1,819
	0,075		29,987	2,361	1,529	0,677	3,661	38,290	1,805
	0,080		30,292	2,638	1,605	0,779	3,240	38,654	1,828

	Chlor.	Svovlsyre.	Kalk.	Kali.	Magne- sia.
7, b) Samme Tid, samme Sted, 300 Fods Dybde	21,077 } 21,123 } 21,100	2,610 12,36			
8) Malta, taget af Mr. Ennis 1837	20,497	2,471 12,06	0,640 0,312	0,174	2,074 10,12
9) Noget Ø. for Malta, 36° 10' N. B., 16° 10' Ø. L., 13. Nov. 1860	21,297	2,514 11,8	0,686 3,22	0,417 1,96	2,403 11,28
9, b) Samme Sted, samme Tid, 390 Fods Dybde	21,279 } 21,343 } 21,311	2,515 11,93			
10) Mellem Malta og Græken- land 37° 20' N. B. 16° 32' Ø. L. 23. Oct. 1860 V. T. 21° 3 C.	21,180	2,390 11,29	0,597 2,82	0,304 1,41	2,392 11,29
10, b) Samme Sted, samme Tid, Dybde 522 Fod.	21,305 } 21,276 } 21,290	2,510 11,52			
11) Mellem Candia og den afri- kanske Kyst, 33° 34' N. B., 24° 34' Ø. L. 28. Oct. 1860 V. T. 23° C.	21,736 21,701 21,718	2,517 11,60	0,677 3,12	0,392 1,80	2,447 11,27
11, b) Samme Sted, samme Tid, Dybde 522 Fod.	21,525 } 21,523 } 21,524	2,524 11,73			
12) Middelhavet, ubekjendt Sted. Violette og Archambault, Dictionnaire des Analyses chi- miques	20,900 Brom. 432 21,332	2,433 11,64	0,621 2,97	· · ·	2,223 10,64
Middeltal af 11 Overflade-lagt- tagelser (Nr. 10 udelukket)	20,889	2,470 11,82	0,642 3,08	· · ·	2,277 10,90
Middeltal af 8 Dybvands-lagt- tagelser	21,138	2,538 12,07			
Middeltal af Verdenshavet	18,945	2,253 11,89	0,561 2,96	· · ·	2,096 11,07

Kisel- jord.	Phos- phorsur Kalk.	Resi- duum.	Chlor- Na- trium.	Š Mag- nesia.	Š Kalk.	Chlor- kalium.	Chlor- magne- sia.	Alle faste Be- stand- dele.	Coeffi- cient.
	0,080		30,160	2,279	1,541	0,274	2,943	37,177	1,811
	0,118		30,017	2,323	1,667	0,659	3,757	38,541	1,809
	0,029		29,996	2,326	1,452	0,481	3,729	38,013	1,795
	0,098		30,759	2,391	1,645	0,621	3,743	39,257	1,808
.....			37,655	
.....			37,936	1,816
.....			34,304	1,811

gende Dybde. I de øvrige store Afdelinger af Verdenshavet synes imidlertid et saadant Forhold ikke at finde Sted, men derimod Saltholdigheden at tiltage med Dybden. I Østersøen tiltager Saltmængden afgjort med Dybden, og et lignende Forhold fremtræder nu af disse Undersøgelser ogsaa for Middelhavet. Da dette Hav, som bekjendt, paa mange Steder har en overordentlig stor Dybde, vilde en Undersøgelse af Vandet fra Dybder af 5—10,000 Fod være af meget stor Interesse, men jeg har hidtil ikke kunnet skaffe mig dem.

Naar vi dernæst gaae over til Betragtningen af de enkelte Bestanddeles Forhold indbyrdes, skulde man tro, at Middelhavet, hvis Kyster og Øer vise en saa gennemgribende platonisk og vulkansk Charakter, og hvor der forekommer saa betydelige og udstrakte Gipsformationer, maatte vise baade Svovlsyre og Kalk i et større Forhold, end det, hvori de forekomme i Verdenshavet; det er imidlertid ikke Tilfældet. Middeltallet af 11 lagttagelser over Overfladevandet i Middelhavet give et Forhold af Chlor til Svovlsyre, til Kalk, som $100 : 11,82 : 3,08$, medens det i hele Verdenshavet viser et Forhold som $100 : 11,89 : 2,96$. Forskjellen er saa ubetydelig, at den neppe kommer i Betragtning. Anderledes er det derimod ved at sammenligne Middeltallet af Dybvandsiagttagelserne; der er Forholdet mellem Chlor og Svovlsyre som $100 : 12,07$, og det synes virkelig som om Svovlsyre her er overveiende. Tager vi de enkelte lagttagelser, er Søvandet imellem Balearerne og den spanske Kyst i Dybden meget rigt paa Svovlsyre, nemlig $12,95$ imod 100 Chlor. Det samme er Tilfældet paa Overfladen og i Dybden imellem Sardinien og Neapel, hvor det første har $12,55$, det andet $12,36$. Paa begge Steder kan man vel antage, at vulkanske Virkninger kunne have foranlediget dette Overskud af Svovlsyre.*)

*) Coefficienten er for Middelhavets Vand mere vxlende end for Atlanterhavet og de øvrige store Afdelinger af Verdenshavet. Dette synes at hidrøre deels fra den oprindelig meget vxlende Svovlsyremængde, deels fra Svovlsyrens Decomposition ved Forraadnelsen, hvorved Coefficienten bliver for lav (see Nr. 10 i Tabellen paa den forrige Side).

Jeg vil dernæst meddele en Række Undersøgelser med Hensyn til en Bestanddeel af Søvandet, som jeg længe forgjæves har søgt i samme, jeg mener Borsyren; denne Syre findes som bekjendt som et Dobbeltsalt af borsur Magnesia og Chlormagnesium i Gipsbjergene ved Lüneborg og Segeberg, og paa begge Steder er Gipsen forbunden med Kogsalt, der af Gipsen selv ved Lüneborg kommer frem som en mættet Saltkilde og i Segeberg forekommer indsprenget i Gipsmassen selv. Borsyren forekommer endvidere i en med Boraciten analog Forbindelse som Stasfurtit i de overliggende, urene Saltlag paa det over 800 Fod mægtige Steensaltlag ved Stasfurt. Da nu Borsyren paa den vaade Vei ikke giver nogen i Vand uopløselig Forbindelse, synes det som om Flodvandet i Aartusinder fra Fastlandene maatte have tilført Havet Borsyre, der altsaa maatte kunne eftervises i Søvandet. Alle mine Forsøg havde imidlertid hidtil været frugtesløse, hvilket jeg dog ikke kunde antage for et fuldstændigt Modbeviis, da vore Reactionerfor Borsyre ere kun lidet fine.

Jeg faldt da paa den Tanke, om det ikke kunde være muligt ved Smeltning at danne et borsurt Salt, der var uopløseligt i Vand og havde saa karakteristiske Egenskaber, at man kunde eftervise og bestemme Borsyren deri.

Denne Tanke blev bestyrket ved et Arbeide af Heintz, der i Poggendorfs Annaler har angivet, hvorledes han ved Sammensmeltning af Chlormagnesium, Chlornatrium, Magnesia og Borsyre havde faaet baade octaedriske Krystaller, altsaa Boracit, og prismatiske Krystaller, der ogsaa indeholdt Borsyre. Disse Krystaller ere mikroskopiske men kunne meget let opdages, vel ikke med deres bestemte Dimensioner, men dog med Hensyn til det Krystalsystem, hvortil de høre.

For at overbevise mig om disse Forbindelser ogsaa kunde dannes af borsure Salte, sammensmeltede jeg Borax, Kogsalt og svovlsuur Magnesia istedetfor Chlormagnesium, som jeg ikke havde ved Haanden. Den smeltede Masse efterlod ved Opløsningen et grovt chrySTALLINSK Pulver, som under Mikroskopet viste sig at bestaa af

6sidede, hemiprismatiske Krystaller, der var et Salt, som indeholdt Borsyre og Magnesia. Jeg kunde under Mikroskopet ikke opdage sphæroedriske Krystaller og der syntes altsaa dennegang ikke at have dannet sig Boracit. Jeg sammensmeltede nu Kogsalt, Magnesia og Borax og erholdt ved Opløsningen de samme Krystaller, men heller ingen octaedriske. Jeg maatte altsaa opgive at faae Boracit og regnede nu paa, at jeg, hvis der var Borsyre i Søvandet, maatte erholde de prismatiske Krystaller, naar jeg inddampede Søvand til Tørhed og smeltede det saaledes vundne Salt i en Platindigel.

Dette Experiment blev udført ved at inddampe 6 æ Søvand fra Langebro ved Kjøbenhavn. Den fuldkommen rensede Platindigel blev fyldt med Saltet, sat paa udvasket Magnesia i en hessisk Digel, hvorpaa den blev hvidglødet og langsomt afkølet. Efter Opløsningen af Saltet blev det tilbageblevne Pulver bragt under Mikroskopet, hvor det viste sig at bestaae for allerstørstedelen af hemiprismatiske Krystaller, hvis hist og her forekommende Tvillingdannelse og hele Udseende gjorde dem væsentlig forskjellige fra den borsure Magnesias hemiprismatiske Krystaller. Mange af dem vare paa Siderne og Spidserne angrebne, som om en Opløsning havde begyndt. Af Alt dette formodede jeg, at det maatte være Gipskrystaller; Udvasningen blev altsaa fortsat og det gjennemløbne Vand indeholdt baade Svovlsyre og Kalk. Da Svovlsyrereactionen næsten var forsvunden, blev det tilbageblevne Pulver atter bragt under Mikroskopet. Der fandtes nu kun ganske faa og halvopløste Gipsprismer, hvorimod en stor Mængde, meget smaae octaedriske Krystaller kom frem, der tidligere havde været skjulte ved den overveiende Mængde Gips. Desuden fandtes nogle enkelte hemiprismatiske Krystaller, som aldeles lignede den tidligere erholdte borsure Magnesia, og desuden nogle Krystaller, der ligeledes dannede Prismes, men vare cannelerede paa Siden og havde en lodret Endeflade. De lignede Apatitkrystaller, saaledes som jeg tidligere havde faaet disse ved Smeltning af phosphor-

syre- og kalkholdende Mineralier med Kogsalt, og de vare Apatit, hidrørende fra Søvandets Phosphorsyre, Flussyre eller Chlor og Kalk. Jeg opløste nu en veiet Portion af dette Pulver, som i det Væsentielle bestod af de smaae, octaedriske Krystaller. Hertil anvendtes 7,184 af det krystallinske Pulver, som blev opløst i Salpetersyre og efterlod uopløst 0,160 af et rødt Pulver som Jernilte, der imidlertid under Mikroskopet endnu viste prismatiske Krystaller men af den prismatiske, borsure Magnesia. Opløsningen gav med Ammoniak et Bundfald, der veiede 0,633 og indeholdt Phosphorsyre. Den frafiltrerede Vædske gav med phosphorsuur Natron og Ammoniak 16,667 glødet phosphorsuur Magnesia = 6,074 reen Magnesia. Alle disse fundne Bestanddele tilsammen tog veie 6,867, saaledes at der kun bliver 0,317 tilbage, som kan være Borsyre.

Det var altsaa ganske klart, at de octaedriske Krystaller, som udgjorde den overveiende Deel af det analyserede Pulver, ikke kunde være Boracit, og at der neppe var nogen Tvivl om, at de vare reen Magnesia, der ogsaa krystalliserer i Octaedre, og som Mineral forekommer i denne Krystalform iblandt Vesuvmineralierne, hvorfra det er bekjendt som Periclas. Periclasen var her dannet ved Decomposition af Søvandets vandholdende Chlor-magnesium. Dette stadfæstes endvidere derved, at en anden Portion af Pulveret, der blev opvarmet med en Opløsning af Salmiak, udviklede en meget stærk Ammoniaklugt, medens Opløsningen nu indeholdt Magnesia. Ved denne Behandling med Salmiakopløsning forsvandt de octaedriske Krystaller af Pulveret, og under Mikroskopet vare nu kun deels prismatiske Krystaller, lig den borsure Magnesia, deels Apatitkrystaller, dernæst meget spidse 6-sidede Pyramider, som erindre om Saphir, med en betydelig Mængde amorph Jernilte tilbage. Endeel af det saaledes for de tidligere omtalte Stoffer rensede Pulver blev overgydet med et Par Draaber Svovlsyre og henstod til frivillig Fordampning, hvorved der efter 24 Timer havde dannet sig meget kjendelige Krystaller af svovlsuur Magnesia og Naale af svovlsuur Kalk.

Den næsten tørre Masse blev overgydt med Viinaand, der antændt gav i Flammen hist og her de for Borsyre characteristiske grønne Kanter og med Curcumapapir, skjøndt der var Syre i Overskud, gav den brune Farvning. Jeg antager det saaledes for beviist, at det efter Smeltning af Søvandets Salt og den smeltede Masses Opløsning i Vand tilbageblivende Pulver forstørstedelen bestod af Gips, som ved en længe fortsat Vaskning blev opløst, det derefter tilbageblivende Pulper bestod igjen forstørstedelen af octaedriske Krystaller af Magnesia, som blev borttaget ved Kogning med Salmiakopløsning; hvad derefter blev tilbage var Apatit, borsur Magnesia, kiselsur Jernilte, og de tidligere omtalte spidse 6-sidede Pyramider. Disse modstod alle førømtalte Opløsningsmidler; de bleve smeltede med kulsurt Natron, udtrukket med Vand og derpaa opløst i Saltsyre. Opløsningen indeholdt *Leerjord*, hvis Nærværelse i Søvandet saaledes er beviist.

Efterat Borsyrens Nærværelse saaledes var beviist i Søvandet, blev *Zostera marina*, taget ved Stranden i December, brændt, og Asken udvasket med Vand. Det Tilbageblivende blev befugtet med saa megen Svovlsyre, at det reagerede stærk suurt, ved svag Varme indtørret og udtrukket med Vand. Blandet med stærk Viinaand, filtreret, og antændt brændte Viinaanden med den meget characteristiske grønkantede Flamme og viste Borsyrens Reactioner paa Curcumapapir. For at skille Borsyren fra de øvrige Bestanddele valgte jeg overhede Vanddampe. Det er nemlig af Forholdene i Toscana klart, at Borsyren der destilleres ved underjordisk Varme tilligemed de overhede Vanddampe, og et Forsøg paa at blande tør Borax med Svovlsyre og destillere det ved overhede Vanddampe af 3—400° C. gav ikke blot en Borsyre-Opløsning, men ogsaa sublimerede Borsyre-Blade — Forsøget med Destillationen af den med Vand udtrukne *Zostera*-Aske med Svovlsyre og overhede Vanddampe lykkedes fuldkomment. Vandet indeholdt Borsyre, som ved langsom Fordampning gav meget smukke og tydelige Borsyre-Krystaller, og af en anden Portion fremstillede jeg Borax. Langt mindre

Borsyre, end der fandtes i *Zostera marina*, erholdt jeg af Asken af *Fucus vesiculosus*.

I Mødet var fremlagt:

Fra Naturw. Vereine für Sachsen u. Thüringen i Halle.
Zeitschrift Band XV Jahrgang 1860.

Fra Gesellschaft der Wissenschaften i Göttingen.
Abhandlungen IX Band für das Jahr 1860.

Fra Naturforschende Gesellschaft i Danzig.
Neueste Schriften. Band VI Hefte 2—3. Danzig 1861.

Fra D. F. de Paula Marquez.
Memoria sobre el eclipse de sol. de 18. Julio de 1860. Madrid
1861.

Fra Société Hollandoise des Sciences à Harlem.
Naturkundige Verhandelingen XIV og XV Deel.

Fra de Vriese, Suringar en Knuttel.
Nederlandsch Kruidkundig Archief. 5 D. 2 S. Amsterdam 1861.

Fra Société Impériale des naturalistes de Moscou.
Bulletin. Année 1860 Nr. 2, 3 & 4. Moscou 1860.
Nouveaux Mémoires Tome XIII Livraison 2. Moscou 1861.
